

MEĐUNARODNA NAUČNA KONFERENCIJA INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

**OBRAZOVNI PROGRAMI
BUDUĆNOST SVETSKE KULTURNE I PRIRODNE BAŠTINE**

ZNANJE • KOMUNIKACIJA • PREZENTACIJA

50 GODINA /1972–2022/ Konvencije o zaštiti svetske kulturne i prirodne baštine

**EDUCATIONAL PROGRAMS
THE FUTURE OF WORLD CULTURAL AND NATURAL HERITAGE**

KNOWLEDGE • COMMUNICATION • PRESENTATION

50 YEARS /1972–2022/ of the Convention on the Protection of World Cultural and Natural Heritage

Univerzitet u Beogradu – Arhitektonski fakultet 8–9. decembar 2022.
University of Belgrade – Faculty of Architecture December 8–9, 2022

KNJIGA APSTRAKTA BOOK OF ABSTRACTS

**Међународну научну конференцију
организује**

Универзитет у Београду
Архитектонски факултет

Конференцију подржали

Друштво за естетику архитектуре
и визуелних уметности Србије и

Центар за конзервацију и рестаурацију д.о.о.
Београд

Одржавање Међународне научне конференције
и штампање књиге апстракта омогућило је
Министарство културе Републике Србије

ПРОГРАМ КОНФЕРЕНЦИЈЕ • PROGRAM KONFERENCIJE • CONFERENCE PROGRAMME

PRVI DAN (Četvrtak, 8. DECEMBAR)

FIRST DAY (Thursday, DECEMBER 8)

SVEČANA SALA TEHNIČKOG FAKULTETA NA I SPRATU

CEREMONIAL HALL OF THE FACULTY OF CIVIL ENGINEERING
ON THE FIRST FLOOR

10:00 – 10:30

Registracija učesnika

Registration of participants

10:30 – 11:00

Otvaranje skupa i pozdravne reči

Opening of the Conference and welcome speech

Prof. dr Ana Nikezić, prodekan za nauku i saradnju sa Univerzitetom

Prof. Dr. Ana Nikezić, Vice-dean for Science and Cooperation with the University

Prof. dr Vladimir Mako, rukovodilac Departmana ITAU

Prof. Dr. Vladimir Mako, Head of the Department for History and Theory of Architecture and Art, BU–AF

Siniša Šešum, direktor UNESCO Antena kancelarije u Sarajevu

Siniša Šešum, Director of the UNESCO Antenna Office in Sarajevo

Jasna Zrnović, generalni sekretar Nacionalne komisije za saradnju sa Uneskom

Jasna Zrnović, Secretary General of the National Commission for Cooperation with UNESCO

Danijela Vanušić, pomoćnik ministra kulture

Danijela Vanušić, Assistant Minister of Culture

11:00 – 14:00

I Dostignuća Konvencije o zaštiti svetske kulturne i prirodne baštine • 50 godina trajanja

I Achievements of the Convention on the Protection of World Cultural and Natural Heritage • 50 Years of Duration

PRESEDAVAJU VLADIMIR MAKO I SLAVICA VUJOVIĆ

CHAIRPERSONS VLADIMIR MAKO AND SLAVICA VUJOVIĆ

Nevena Debljović Ristić, Procesi promena u razumevanju i očuvanju kulturne baštine sveta – prethodnih pola veka

Nevena Debljović Ristić, The Processes of Change in Understanding of World Heritage – The Previous Half of the Century

Marina Nešković, Stari Ras sa Sopoćanima – iskustva u očuvanju Svetskog kulturnog nasleđa

Marina Nešković, Stari Ras with the Sopoćani Monastery – Experiences in Preserving the World Cultural Heritage

Ilija Lalošević, Zaštita prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora na Listi Svjetske Baštine

Ilija Lalošević, Protection of the Natural and Culturo-Historical Region of Kotor on the World Heritage List

Radoslav Bužančić, Dioklecijanova Palača, obnova J–I kvadranta

Radoslav Bužančić, Diocletian's Palace, Restoration of the J–I Quadrant

Zoran Pavlov, Autentičnost, integritet i upravljanje svetskim nasleđem u nacionalnom kontekstu – Prirodno i kulturno nasleđe Ohridskog Regiona

Zoran Pavlov, Authenticity, Integrity and Management of World Heritage in the National Context – Natural and Cultural Heritage of the Ohrid Region

Pauza / Break

PRESEDAVAJU DUBRAVKA ĐUKANOVIĆ I ILIJA LALOŠEVIĆ
CHAIRPERSONS DUBRAVKA ĐUKANOVIĆ AND ILIJA LALOŠEVIĆ

Sanja Kesić Ristić, Konvencija o zaštiti Svetske baštine kao interni instrument za čuvanje nasleđa

Sanja Kesić Ristić, The Convention on the Protection of World Heritage as an Internal Instrument for Preserving Heritage

Slavica Vujović, Kulturni predeo Bača – izazovi na putu do nominacije dobra za upis na Listu svetske kulturne i prirodne baštine

Slavica Vujović, Cultural Region of Bač – Challenges on the Way to the Nomination of the Property for Inclusion on the World Cultural and Natural Heritage List

Vladimir Džamić, Lista Svetskog nasleđa i kulturna dobra u Srbiji – prvih pola veka

Vladimir Džamić, World Heritage List and Cultural Assets in Serbia – the First Half of the Century

Maja Đorđević, Stećci, srednjovekovni nadgrobnji spomenici – kulturno nasleđe pokretač međudržavnog povezivanja

Maja Đorđević, Stećci, Medieval Tombstones – Cultural Heritage, the Driver of Interstate Connection

14:00 – 15:30

SVEČANA SALA 200 ARHITEKTONSKOG FAKULTETA NA II SPRATU
CEREMONIAL HALL 200 OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE
ON THE SECOND FLOOR

Otvaranje izložbe studentskih radova

Opening of the exhibition of student works

15:30 – 18:00

II Doprinos obrazovnih programa u očuvanju kulturne i prirodne baštine • modeli za unapređenje znanja

II Contribution of Educational Programs to the Preservation of Cultural and Natural Heritage • Models for Improving Knowledge

PRESEDAVAJU MARINA NEŠKOVIĆ I IRENA KULETIN ČULAFIĆ
CHAIRPERSONS MARINA NEŠKOVIĆ AND IRENA KULETIN ČULAFIĆ

Marko Nikolić, Pravci unapređenja edukacije iz oblasti proučavanja i očuvanja kulturne i prirodne baštine na Univerzitetu u Beogradu – Arhitektonskom fakultetu

Marko Nikolić, Directions for Improving Education in the Field of Study and Preservation of Cultural and Natural Heritage at the University of Belgrade – Faculty of Architecture

Dubravka Đukanović, Obrazovanje i specijalizacija konzervatora – perspektiva struke i očuvanja nasleđa

Dubravka Đukanović, Education and Specialization of Conservators – the Perspective of the Profession and Heritage Preservation

Milijana Okilj, Uloga obrazovanja o očuvanju graditeljskog nasleđa u prevazilaženju jaza među teorije i prakse

Milijana Okilj, The Role of Education on the Preservation of Architectural Heritage in Overcoming the Gap Between Theory and Practice

Arhimandrit Tihon Rakićević, Miljana Matić, Ka novim modelima unapređenja znanja, zaštite i promocije kulturne baštine manastira Studenice

Arhimandrite Tihon Rakićević, Miljana Matić, Towards New Models for the Improvement of Knowledge, Protection and Promotion of the Cultural Heritage of Studenica Monastery

Pauza / Break

**PRESEDAVAJU NEVENA DEBLJOVIĆ RISTIĆ
I ALEKSANDAR DAJKOVIĆ**

CHAIRPERSONS NEVENA DEBLJOVIĆ RISTIĆ
AND ALEKSANDAR DAJKOVIĆ

**Tatjana Koprivica, Obrazovni programi u funkciji očuvanja i
prezentacije kulturne baštine Crne Gore**

Tatjana Koprivica, Educational Programs in the Function of
Preservation and Presentation of the Cultural Heritage of
Montenegro

**Anica Draganić, Maria Siladji, Interdisciplinarne
studije nasleđa – Jean Monnet Module**

Anica Draganić, Maria Siladji, Interdisciplinary
Heritage Studies – Jean Monnet Module

**Magdalena Dragović, Jelena Bogdanović, Dušan Isailović,
Digitalno modelovanje objekata kulturnog nasleđa –
HBIM na primeru manastira Studenice**

Magdalena Dragović, Jelena Bogdanović, Dušan Isailović,
Heritage Building Information Modeling (HBIM) of
the Katholikon of the Studenica Monastery

**DRUGI DAN (Petak, 9. DECEMBAR)
SECOND DAY (Friday, DECEMBER 9)**

SVEČANA SALA 200 ARHITEKTONSKOG FAKULTETA NA II SPRATU
CEREMONIAL HALL 200 OF THE FACULTY OF ARCHITECTURE
ON THE SECOND FLOOR

10:00 – 14:00

**III Uloga Svetske kulturne i prirodne baštine suočene sa globalnim
izazovima**

III The Role of the World Cultural and Natural Heritage Faced with
Global Challenges

PRESEDAVAJU MARKO NIKOLIĆ I MILIJANA OKILJ
CHAIRPERSONS MARKO NIKOLIĆ AND MILIJANA OKILJ

**Irena Kuletin Čulafić, Svetska baština i pojam okruženja/životne
sredine – etičke i estetske perspektive**

Irena Kuletin Čulafić, World Heritage and the Concept of
Environment – Ethical and Aesthetic Perspectives

**Tanja D. Conley, Univerzalna vrednost u doba inkluzivne
zaštite: za ili protiv Evrope**

Tanja D. Conley, Universal Value in the Age of Inclusive Protection:
For or Against Europe

**Milica Nikolić, Svjetska baština – željeni cilj i neželjeni mehanizam
očuvanja prirodnih i kulturnih vrijednosti**

Milica Nikolić, World Heritage – the Desired Goal and Unwanted
Mechanism of Preservation of Natural and Cultural Values

**Jelena Pavličić Šarić, Ugroženost Svetske kulturne baštine u
vremenima krize i sukoba**

Jelena Pavličić Šarić, Endangerment of World Cultural Heritage in
Times of Crisis and Conflict

**Višnja Kisić, Goran Tomka, Svetska baština
u post-antropocentričnim svetu**

Višnja Kisić, Goran Tomka, World Heritage
in a Post-Anthropocentric World

Pauza / Break

PRESEDAVAJU VIŠNJA KISIĆ I TATJANA KOPRIVICA

CHAIRPERSONS VIŠNJA KISIĆ AND TATJANA KOPRIVICA

Angela Diceglie, Custode Silvio Fioriello, Kulturni pejzaž centralne Apulije i Uneskovo nasleđe: od Kastela Monte do via Apija i Trajana. Prošlost, sadašnjost ... povratak u budućnost!

Angela Diceglie, Custode Silvio Fioriello, Landscapes of Central Apulia and UNESCO Heritage: from Castel del Monte to the viae Appia and Traiana. Past, Present and... Back to the future!

Aleksandar Dajković, Analiza mehanizama zaštite UNESCO lokaliteta na primjeru Prirodnog i kulturno-istorijskog područja Kotora: mogućnosti primjene na zaštićenim lokalitetima prirode u Crnoj Gori i Italiji

Aleksandar Dajković, Analysis of Mechanisms for the Protection of UNESCO Sites on the Example of the Natural and Cultural-Historical Area of Kotor: the Use of in Protected Nature Sites in Montenegro and Italy

Slobodan Radovanović, Uloga i mesto izvodjenja konzervatorskih/restauratorskih tretmana na lokacijama Svetske baštine različitih epoha – Case study – Crkva Svetog Pavla i zgrada Starog zatvora u Starom gradu Kotoru

Slobodan Radovanović, The Role and Place of Performing Conservation/Restoration Treatments at World Heritage Sites of Different Eras – Case Study – St. Paul's Church and the Building of the Old Prison in the Old Town of Kotor

Dejan Radovanović, Smederevska tvrđava od prestonog grada do Svetske baštine

Dejan Radovanović, Smederevo Fortress from Capital City to World Heritage

14:00 –15.00

Pauza / Break

15.00 – 18.00

PHD Talks

Komentatori Tanja D. Conley i Marko Nikolić

Commentators Tanja D. Conley and Marko Nikolić

Ena Takač, Rad profesora Aleksandra Deroka na proučavanju i očuvanju graditeljskog nasleđa na teritoriji Srbije

Jelena Šćekić, Vernakularna arhitektura: identitet kao vrednost u procesu uspostavljanja održivog razvoja predela, studija slučaja – Negotinske pivnice

Rade Mrlješ, Paradigmatški odnos modernog i tradicionalnog u istorijskom jezgru Beograda od pedesetih do sedamdesetih godina 20. veka

Aleksa Ciganović, Prilog retrospektivama zaštite kulture prostora tokom druge polovine 20. veka

Nikola Minić, Nasleđe novobeogradskog brutalizma – ponovna afirmacija i aktualizacija

Bojana Lević, Mogućnosti energetske sanacije zaštićenih stambenih višeporodičnih objekata kulturne baštine

Diskusija

Discussion

Zatvaranje Konferencije

Closing of the Conference

The Next
50